

Een vals geschrift

Als een vader aan zijn dochter een appartement verkoopt voor de symbolische waarde van één euro, terwijl het een waarde heeft van € 500.000, is de koopovereenkomst dan vals? Het antwoord is neen. De inhoud van de overeenkomst bevat immers hetgeen partijen daadwerkelijk zijn overeengekomen.

Dat er fiscaal een schenking zal worden geconstateerd betekent niet dat daarmee de prijs in de koopovereenkomst vals is. Toch is dat niet in alle gevallen zo eenduidig en die onzekerheid raakt het vak van de fiscalist. Het merendeel van de fiscalisten is niet uitsluitend bezig met het werken in de aangiften van de feiten die hun klanten aandragen. Veel fiscalisten zijn juist proactief betrokken bij de totstandkoming van de feiten. Het is onderdeel van hun professionele vakuitoefening dat zij hun klanten behoeden voor het onnodig betalen van belasting. Soms heeft de klant al een idee of zelfs al een voorplan voor een bepaalde transactie, maar wordt de boel op advies van de belastingadviseur juridisch geheel anders ingestoken om belasting te besparen. Deze andere juridische constellatie is dan het gevolg van fiscale overwegingen. Daar is natuurlijk in het geheel niets mis mee als die fiscale overwegingen tot een daadwerkelijke

Veel fiscalisten zijn proactief betrokken bij de totstandkoming van de feiten

andere structurering hebben geleid. Dat is anders wanneer vanwege het ontlopen van fiscale gevolgen onwaarheden worden opgeschreven. Als een ondernemer bijvoorbeeld wil schenken aan een bepaald persoon, maar schrikt van de fiscale kosten die daarmee gemoeid zijn en vervolgens maar besluit die persoon op de loonlijst te plaatsen om hem - tegen lagere fiscale lasten - een loon uit te betalen, kan dat strafrechtelijk niet door de beugel als het nimmer de werkelijke bedoeling is om deze persoon te laten werken en hem daarvoor te belonen.

Grijs gebied

In sommige gevallen bestaat (helaas) een grijs gebied. Daarbij kan worden gedacht aan de situatie waarin een voormalige directeur/groot aandeelhouder, die inmiddels 'de zaak' aan het management had overgedragen, ziet dat door de coronapan-

jurisprudentie zou dat het geval kunnen zijn als de nieuwe huurovereenkomst uitsluitend werd opgemaakt met de bedoeling te verhullen dat er loon werd betaald, zodat er geen loon- of inkomstenbelasting over het verkapte salaris verschuldigd zou zijn. In dat geval zou de huurovereenkomst

Fiscale gevolgen kunnen best een rol vervullen bij de civielrechtelijke vormgeving, maar voorkomen moet worden dat de inhoud van de contracten verhuult wat er werkelijk is afgesproken

demie het bedrijf naar de Filistijnen dreigt te gaan. Hoewel hij zijn aandelen verkocht, gaat dit hem na aan het hart; misschien ook wel doordat hij nog steeds de eigenaar is van het bedrijfspan en de huurpenningen niet meer worden voldaan. De oud-dga besluit teneinde het tij te keren zich wederom 120% voor de onderneming in te zetten. Het aangeboden salaris slaat hij af want hij heeft er geen zin meer in om meer dan 50% belasting te moeten betalen; hij bedingt dat het beoogde loon wordt gebruikt om de huurprijs opwaarts aan te passen. De contracten worden verlengd en de huurverhoging is uiteindelijk wel marktconform. Het regime van box 3 bevat hem beter. Wellicht dient vanuit een fiscale optiek een gedeelte van de huursom te worden aangemerkt als loon. Maar is daardoor ook de nieuwe huurovereenkomst vals? In de koopakte waarbij de vader een appartement van 500.000 euro voor één euro verkoopt, wordt eveneens een ander fiscale consequentie onderkend, te weten een belaste schenking, maar dat maakt die akte niet vals. Zou dat bij deze huurovereenkomst anders kunnen zijn? Op grond van inmiddels gewezen

intellectueel vals zijn naar inhoud en intentie. De wijze les voor de belastingadviseur is dat fiscale gevolgen best een rol kunnen vervullen bij de civielrechtelijke vormgeving, maar dat voorkomen moet worden dat de inhoud van de contracten verhuult wat er werkelijk is afgesproken.

Door: **Prof. mr. Guido de Bont**
De Bont Advocaten